

Kävelykeskustan laajentaminen ja maanalainen kokoojakatu

Valtuustoseminaari 4.2.2021

Projektinjohtaja Katariina Baarman

Helsinki

Tavoitteet

Kaupunki selvittää ydinkeskustan viihtyisyyttä ja toiminnallisuutta edistävän kävelykeskustan merkittävämmän laajentamisen sekä keskustan läpiajoliikennettä ja satamien raskasta liikennettä katutilassa vähentävän maanalaisen kokoojakadun edellytykset. Toteutuessaan kokoojakatu rahoitetaan isolta osin tienkäyttömaksuin.

Hankkeen tuotokset

- Laaja **vuorovaikutus**, joka sisälsi avoimen ja osallistuvan ideoiden keruun sekä yhteiskehittelyvaiheen.
- Tuotiin päättäjille projektisuunnitelman mukaisesti käsittelyyn ideavaiheen tulokset sekä **ehdotus vaihtoehdosta** kävelykeskustan laajentamisen sekä maanalaisen kokoojakadun rakenneteknisen yleissuunnitelman laatimiseksi.
- Samaan aikaan valmisteilla olevaan maanalaiseen yleiskaavan huomioitiin maanalaisen kokoojakadun rakenneteknisen yleissuunnitelman esiselvityksen tulokset ja löydettiin teknisesti ja taloudellisesti edellisen yleiskaavan **Keskustatunnelia parempi maanalaisen kokoojakadun linjaus**, mikä mahdollistaa myös muut maanalaiset hankkeet keskustassa.

Hankkeen keskeiset mittarit

Projektisuunnitelman mukainen projektin ositus:

- Ideat esille ja yhteiskehitettäväksi
- Yleissuunnittelu
- Johtopäätökset ja jatkotoimenpiteet

Projektisuunnitelman mukaan oli tarkoitus valita 03-04/19 kaupunkiympäristölautakunnassa idea- ja yhteiskehittelyvaiheen tuloksista yleissuunnitteluvaiheeseen parhaiksi arvioidut vaihtoehdot ja tehdä yleissuunnitteluvaiheen jälkeen päätös valtuustossa jatkotoimenpiteistä keväällä 2020. Näitä päätöksiä ei tehty.

Opit ja haasteet

- Hankkeen riskien tulee sisältää myös poliittisen sitoutumisen muuttuminen hankkeen aikana.
- Hankkeen projektisuunnitelman hyväksyminen päätöksentekoprosesseineen kaupungin johtoryhmässä ei jälkikäteen arvioiden ollut riittävä näin merkittävän hankkeen kohdalla, vaan se olisi tullut hyväksyttäväksi lautakunnassa tai kaupunginhallituksessa.
- Strategiakirjauksen selkeyteen tulee jatkossa kiinnittää entistä enemmän huomiota, jotta ei jouduta prosessin aikana tulkintaerimielisyyksiin ja kaikilla osapuolilla on yhteinen käsitys tavoitteesta.

Khn päätös 25.1.2021

Kaupunginhallitus päätti 25.1.2021 kärkihankkeen jatkosuunnittelun osalta seuraavaa:

- kaupunginhallitus hyväksyy esityslistalta ilmenevät periaatteet ja toimenpiteet kävelykeskustan laajentamiseen tähtäävän jatkosuunnittelun pohjaksi
- kaupunginhallitus toteaa, ettei maanalaisen kokoojakadun suunnittelua jatketa.
- kantakaupungin satamien liikenteellisiä järjestelyjä koskevat jatkosuunnitteluperiaatteet esitellään kaupunginvaltuustolle erillisen satamatoimintojen uudelleenjärjestelyitä ja satama-alueiden maankäytön lähtökohtia Eteläsatamassa, Katajanokalla ja Länsisatamassa koskevan periaatepäätöksen yhteydessä.

Kävelykeskustaa ja käveltävää keskustaa laajennetaan kunnianhimoisesti. Jatkosuunnitteluun otetaan mukaan Esplanadien alue, joiden osalta tehdään analyysi mahdollisista eri vaihtoehdoista niin kaistojen määrän kuin logistiikkaan ja pysäköintiin liittyvän tilan osalta. Analyysissa huomioidaan jo 2016 virkamiesselvitysten kohteena olleet kaksi mallia, joissa toisessa Pohjois- ja Eteläesplanadi ovat molemmat yksikaistaisia ja toisessa Pohjoisesplanadi kokonaan kävelykatu. Analyysin pohjalta linjataan ratkaisut syksyllä 2021. Samassa yhteydessä linjataan valmistelun pohjalta käveltävän keskustan seuraavat vaiheet.

Käveltävän keskustan seuraavia vaiheita valmistellaan siten, että tarkastelualue on laaja, jotta voidaan valita parhaimmat ideat toteutukseen ja aikatauluttaa ne vaiheittain toteutettavaksi siten, että ensimmäisten osien onnistumisia voidaan analysoida ja käyttää seuraavien vaiheiden toteutuksessa. Kävelykeskustan valmistelussa painotetaan luonnollisia kävelyreittejä, keskeisiä pysähtymispaikkoja ja niiden välisiä yhteyksiä, kävelykeskustan luomaa kaupallista potentiaalia, jota kussakin kohteessa kävelykadut tai käveltävyyden parantaminen tuovat. Suunnittelussa huomioidaan liikenteen kokonaistoimivuus.

Työn pohjalta laaditaan suunnitelma, joka voidaan aikatauluttaa ja jota voidaan toteuttaa useammassa vaiheessa.

Tarkasteltavia alueita ovat Iso Roobertinkadulta Erottajalle ja Mannerheimintien alkuun sijoittuva vyöhyke, Mannerheimintien alkupää ja ne kantakaupungin muut kadut, joilla kaupallinen potentiaali ja potentiaali viihtyisyyden lisäämiseksi on nostettavissa parhaiten käveltävyyden edistämisellä.

Suunnitelmaan voidaan laatia osia, joiden toteutus ei ole ympärivuotista vaan koskee erityisesti kesäkautta tai muita rajattuja aikoja. Suunnitelmassa hyödynnetään työtä, jota on tehty kokeilujen ja väliaikaisten kävelyalueiden kehittämiseksi vuoden 2020 aikana. Suunnittelussa voidaan käyttää myös kilpailuja suunnittelun välineenä ja kiinteistönomistajat ja liikkeet otetaan mukaan suunnitteluun.

Kiitos!

Kaupunkimallissa toteutettu visualisointi:

<http://cityplanneronline.com/helsinki/syyskuu2019>

Video löytyy youtubesta <https://youtu.be/FgxWysQS90k>

Helsinki